

COLUMN MYRTHE MEESTER

Echte kunst

Als tiener was ik verliefd op mijn leraar kunstgeschiedenis en tekenen op school. De man had niet alleen nonchalant, springerig haar en altijd een verhaal paraat over zijn wilde jaren aan de kunstacademie, maar vooral: hij wist wat echte Kunst was en wat niet. Zelf was ik in die tijd dol op de kleurrijke Henri Matisse, van wie ik met mijn ouders een expositie in Düsseldorf had bezocht. Toen ik de leraar na het weekend trots over ons uitstapje vertelde, luidde zijn reactie: Matisse is geen kunst, maar decoratie. Ook de elfen die ik zo graag schilderde met waterverf, werden steevast beoordeeld met een onvoldoende, terwijl mijn klasgenoot met een dood vogeltje in een beschilderd aquarium een negen kreeg. Een klein traumaatje was dat, maar mijn verliefdheid werd er niet minder van. Integendeel: deze man wist iets wat ik niet wist, des te meer reden om hem op een torenhoog voetstuk te plaatsen.

Jaren later – ik had besloten geen kunstgeschiedenis, maar filosofie te gaan studeren – raakte ik bevriend met een jonge, roodharige studente van de kunstacademie. Ze was een periode ernstig ziek geweest en maakte obsessief schilderijen van haar lichamelijke beperkingen en verlangens. Elke keer als ik langskwam op haar studentenkamer, kon ik aan haar schilderijen aflezen in welke stemming ze verkeerde. Haar verdriet en vervreemding drukte ze uit via portretten van een roodharige vrouw met lange, kronkelende ledematen of een roodharige vrouw in de klauwen van een kaal, gedrochtelijk mannetje. Toen het een periode goed met haar ging, werkte ze aan een metersgroot doek van een zwangere

buik die golfde als een landschap, waar groene, bebladerde tentakels uit groeiden. Haar schilderijen werden steeds indringender en verkenden vrouwelijke, lichamelijke ervaringen van binnenuit. Maar de docenten aan de academie berispten haar: ze gebruikte te vaak hetzelfde thema. Ze moest meer gaan variëren en het figuratief schilderen loslaten, ja, het schilderen überhaupt, en gaan experimenteren met conceptuele kunst en nieuwe media. Ik zag hoeveel verdriet deze kritiek haar deed, want ze was op weg een hoogstpersoonlijke beeldtaal te ontwikkelen en zich in acrylverf te bekwamen, een ontwikkeling die ze nu noodgedwongen moest afbreken.

In interviews met gerenommeerde figuratieve schilders hoor ik vaak soortgelijke verhalen. Ook Vivian Greven werd aan de kunstacademie van Düsseldorf ontmoedigd om zich onder te dompelen in de figuratieve schilderkunst. Dat maakte haar heel onzeker: 'Ik vroeg me steeds af: ben ik wel goed bezig? Word ik wel geaccepteerd? Maar tegelijk heeft die ervaring me geleerd om te overleven en voor mezelf op te komen.' Matthias Weischer had aan de kunstacademie van Leipzig het geluk onderdeel uit te maken van een groepje geestverwanten, maar 'we waren nogal geïsoleerd. Fotografie en nieuwe media, dat was de échte kunst. Dat wij landschappen en naakten tekenden, het traditionele spul, maakte ons niet populair.' Het is opmerkelijk dat er in de kunstwereld, die zich vaak laat voorstaan op haar vrijdenkendheid, zulke gefixeerde ideeën over kunst bestaan. Het is een ware kunst om je daar niets van aan te trekken en je persoonlijke smaak, je persoonlijke stijl niet los te laten omdat een ander er toevalig weinig affiniteit mee heeft.